

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

**SCHOOL ADMINISTRATION OF BASIC SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2**

นภา ชาลี

นักศึกษาสาขาพุทธบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

Napa Chalee

MEd Student in Buddhist Educational Administration

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Loei Religious College

Corresponding Author E-mail: napa_cha@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan, 1987) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน ทำสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2;

ABSTRACT

The objective of the research was to study the administration of basic school administrators under Loei Primary Educational Service Area Office 2. The study was carried out by the quantitative research method. The population of the research was a total of teachers under Loei Primary Educational Service Area Office 2; 313 samples were selected through Krejcie & Morgan formula for sample size calculation together with stratified random sampling and simple random sampling approaches. The instrument used for data

collection was the five-choice rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis consisted of frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The findings of the research were as follows: 1) The administration of basic school administrators under Loei Primary Educational Service Area Office 2 was found to be overall at the highest level. Separately considered in the descending order, each was found to be at the highest level. They were personnel administration, general administration, academic administration, and budgeting administration, respectively.

Keywords: School Administration; Loei Primary Educational Service Area Office 2;

บทนำ

การบริหารการศึกษาในปัจจุบันนั้นได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยยึดแนวทางตามตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545: 82 – 84) ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาทของตนหลายอย่าง ในการบริหารจัดการสถานศึกษาของตนให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยต้องมีการกำหนดบทบาทของตนเองให้ชัดเจนในฐานะที่เป็นผู้นำสถานศึกษาและจำเป็นต้องกำหนดบทบาท ในการดำเนินงานกับคณะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อให้มีการประสานความร่วมมือในการทำกิจกรรมภายในสถานศึกษา ชาร่วมกันรวมทั้งการกำหนดบทบาทในการบริหารจัดการภาระงานทั้งระบบของโรงเรียนให้ดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบและมีความชัดเจน ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร ต้องมีความรู้ความสามารถทางการบริหารงานจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีตลอดทั้งประสบการณ์นำมาใช้ในการบริหารงานให้ได้ทั้งงานและได้ทั้งน้ำใจของเพื่อนร่วมงาน ตามหลักครองตน ครองคน ครองงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ยังมีปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหาร ดังนี้ 1) การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการโดยรวมของประเทศ ทำให้การอนุมัติงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานล่าช้าเกิดปัญหาในการบริหารงบประมาณ ซึ่งจะดำเนินการก่อนนี้ผู้กักเงินก่อนจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดไม่ได้ อีกทั้งงบตรงพระราชการมีงบประมาณจำกัด 2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงการต่าง ๆ มากมายที่เร่งรัดในการจัดกิจกรรมในช่วงระยะเวลาสิ้นปีงบประมาณ ที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการสอนของครูผู้สอน ซึ่งบางครั้งเป็นกิจกรรมที่ไม่ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน 3) นโยบายการจัดกิจกรรมประชุม/สัมมนา/อบรมครูผู้สอน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกำหนดกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน และ 4) บุคลากรในสังกัดขาดประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในรูปแบบ Social distancing (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2563: 72)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในครั้งนี้ โดยมีแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป

2. ขอบเขตประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวนทั้งหมด 1,616 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตาราง ตามตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก, 2563: 102) และได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน

3. ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ในการทำวิจัยคือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอผาขาว อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอวังสะพุง อำเภอหนองหิน และอำเภอเอราวัณ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2” โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตาราง ตามตารางสำเร็จรูปคำนวณหา ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan และได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 313 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	อำเภอผาขาว	314	60
2	อำเภอภูกระดึง	253	49
3	อำเภอภูหลวง	170	33
4	อำเภอวังสะพุง	504	96
5	อำเภอหนองหิน	172	33
6	อำเภอเอราวัณ	203	39
รวม		1,616	313

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดย ยึดตามอำเภอ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุมทั่วพื้นที่เขตการศึกษาเลยเขต 2 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่ม อย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เพื่อระบุผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด ดังนี้

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ทบทวนเอกสารการบริหารสถานศึกษา และดำเนินการสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การ

บริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end)

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเรื่อง การบริหารการบริการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการบริการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม

ที่	การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	การบริหารงานวิชาการ	4.56	0.48	มากที่สุด	3
2	การบริหารงานงบประมาณ	4.55	0.46	มากที่สุด	4
3	การบริหารงานบุคคล	4.61	0.46	มากที่สุด	1
4	การบริหารงานทั่วไป	4.60	0.45	มากที่สุด	2
	รวม	4.58	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.46) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.45) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.48) และ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ที่	การบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทันสมัยตามการศึกษาในศตวรรษที่ 21	4.54	0.58	มากที่สุด	4
2	ผู้บริหารได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.59	0.55	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำงานวิจัยเพื่อการเรียนการสอน แก้ปัญหาในการเรียนการสอนเรื่องต่าง ๆ	4.58	0.57	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	4.52	0.59	มากที่สุด	5
5	ผู้บริหารได้หาแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน	4.56	0.56	มากที่สุด	3
รวม		4.56	0.48	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำงานวิจัยเพื่อการเรียนการสอน แก้ปัญหาในการเรียนการสอนเรื่องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ที่	การบริหารงานงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้บริหารจัดระบบการทํ้าบัญชี การตรวจสอบและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายให้เป็นไปอย่างรอบคอบ อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.59	0.54	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารได้จัดทำแผนงานโดยมีการประมาณการรายรับรายจ่ายตลอดจนคาดการณ์อย่างเหมาะสมตามแผนงานที่กำหนดไว้	4.58	0.55	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหาร มีระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ อย่างคุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.57	0.58	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารได้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินล่วงหน้าในอนาคตพร้อมทั้งมีการคาดการณ์ถึงสภาพการเงินเกี่ยวกับรายรับ - รายจ่าย	4.56	0.52	มากที่สุด	4
5	ผู้บริหารตรวจสอบติดตามโดยให้มีรายงานการใช้งบประมาณ	4.47	0.58	มาก	5
รวม		4.55	0.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดระบบการทํ้าบัญชี การตรวจสอบและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายให้เป็นไปอย่างรอบคอบ อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ผู้บริหารตรวจสอบติดตามโดยให้มีรายงานการใช้งบประมาณ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.55) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารตรวจสอบติดตามโดยให้มีรายงานการใช้งบประมาณ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล

ที่	การบริหารงานบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้บริหารมีการกำหนดแผนงานบุคลากรทำงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา	4.64	0.52	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารมีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากร เพื่อสรรหาบุคลากรที่เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน มาปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน	4.59	0.53	มากที่สุด	4

ที่	การบริหารงานบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3	ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเสมอ สร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติ	4.62	0.55	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารประเมินวิทยฐานะครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.59	0.58	มากที่สุด	5
5	ผู้บริหารมีการจัดลำดับชั้นวางแผนอัตรากำลังและบรรจุแต่งตั้งเพื่อความเป็นระเบียบในการบริหาร	4.62	0.52	มากที่สุด	2
รวม		4.61	0.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดแผนงานบุคลากรทำงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเสมอ สร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.55) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารประเมินวิทยฐานะครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ที่	การบริหารงานทั่วไป	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ผู้บริหารประสานงานราชการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว	4.54	0.60	มากที่สุด	5
2	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองชุมชน และสังคม เข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว	4.65	0.51	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ครอบคลุมเป้าหมายอย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.64	0.52	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ทันสมัยเหมาะสม	4.66	0.51	มากที่สุด	1
5	ผู้บริหารนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป	4.54	0.55	มากที่สุด	4
รวม		4.60	0.45	มากที่สุด	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ทันสมัยเหมาะสม ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ผู้บริหารประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม เข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.60)

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันเป็นช่วงกำลังเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุดของหน่วยงานทางการศึกษาในแง่การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด - 19 ผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยกัน เพราะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรงที่จะต้องสร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรไม่ย่อท้อต่อความท้าทายของการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความใกล้ชิดผูกพันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรมากยิ่งขึ้น และเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับมณีนุช ไพโรติ (2562: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท พรอพเพอร์ตี้ แคร้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท พรอพเพอร์ตี้ แคร้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ท่านรู้สึกภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ทำงานในองค์กรนี้ ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและดีที่สุดเพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จ และ ท่านมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

1) ด้านการบริหารวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและควรนำไปพัฒนา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

2) ด้านการบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและควรนำไปพัฒนา คือ ผู้บริหารตรวจสอบติดตามโดยให้มีรายงานการใช้งบประมาณ ผู้บริหารได้มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินล่วงหน้า ในอนาคตพร้อมทั้งมีการคาดการณ์ถึงสภาพการเงินเกี่ยวกับรายรับ - รายจ่าย

3) ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและควรนำไปพัฒนา คือ ผู้บริหารประเมินวิทยฐานะครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยและควรนำไปพัฒนา คือ ผู้บริหารประสานงานราชการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถเข้าถึง แหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) จากผลการวิจัยเพื่อให้เกิดความครอบคลุม ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหาร สถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2) จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรมีการศึกษาการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2

เอกสารอ้างอิง

จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก.(2563). สถิติเพื่อการวิจัย และการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิจัย. เลย: สำรวย ก้อปปีบ้านใหม่.

ปิยะบุตร รักขันธ์. (2556). ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 วิทยาลัย อาชีวศึกษาสระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูประภักดิ์ธรรมมาภิรักษ์ (จันเขียด). (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มณีนุช ไพรดี. (2562). การนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท พรอพเพอร์ตี้ แคร้ เซอร์วิสเอส (ประเทศไทย) จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตร์ มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2563). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. เลย: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.